

Wszystkie materiały tworzone i przekazywane przez Wykładowców NPDN PROTOTO są chronione prawem autorskim i przeznaczone wyłącznie do użytku prywatnego.

NIEPUBLICZNA PLACÓWKA DOSKONALENIA NAUCZYCIELI PROTOTO WE WROCŁAWIU

MATERIAŁY
Z KURSU KWALIFIKACYJNEGO

www.prototo.pl

Socjometria

dr Michał Gułowski

Pozwala uzyskać informację na temat:

- 1. Różnych stanów charakteryzujących zespół np. spójność**
- 2. O miejscu i pozycji, jakie zajmuje jednostka w zespole**

Badanie socjometryczne polega na zadaniu pytania każdemu członkowi grupy, kogo obdarza uczuciami sympatii, szacunku, zaufania czy wrogości.

Np. Nauczyciel rozdaje kartki, lub wcześniej ma przygotowany arkusz. Należy je podpisać.

Polecenie: Wyobraź sobie, że możesz zabrać na ... (zabawę, wycieczkę) 3 osoby z klasy. Wybrałbyś...

Kryterium socjologiczne: zawiera w sobie wszystkie pytania dotyczące chęci współpracy i wspólnej realizacji zadań. Pytanie: Z kim chciałbyś pracować na działce?

Kryterium psychologiczne: zawiera w sobie wszystkie pytania dotyczące chęci wspólnej zabawy, przebywania razem czy rozmawiania. Pytanie: Z kim chciałbyś porozmawiać o swoich kłopotach i zmartwieniach?

Kryterium odnoszące się do kontaktów społecznych:

- **Siedzenia razem w jednej ławce**
- **Wspólnego odrabiania lekcji**
- **Organizowania wycieczki**
- **Wspólnego przygotowania jakiegoś problemu do przedstawienia na lekcji**
- **Udziału w grach sportowych**
- **Organizowania zabawy**

Istotne jest odpowiednie wprowadzenie uczniów. Powinni poznać przyczynę pytania o swoje preferencje – realistyczne.

Otrzymane wyniki wykorzystane mogą zostać w dwojaki sposób: analizy danych charakteryzujących cały zespół (grupe) lub analizy danych charakteryzujące pozycję dziecka w zespole.

Socjogram kołowy

Sporządza się w celu graficznego przedstawienia układu wzajemnych wyborów. Budowany na zasadzie koncentrycznej: osoby otrzymujące największą liczbę wyborów znajdują się bliżej środka koła, najrzadziej wybierani- daleko na zewnątrz.

Należy oddzielić płeć badanych w celu orientowania się w zakresie stosunków między dziewczętami, a chłopcami.

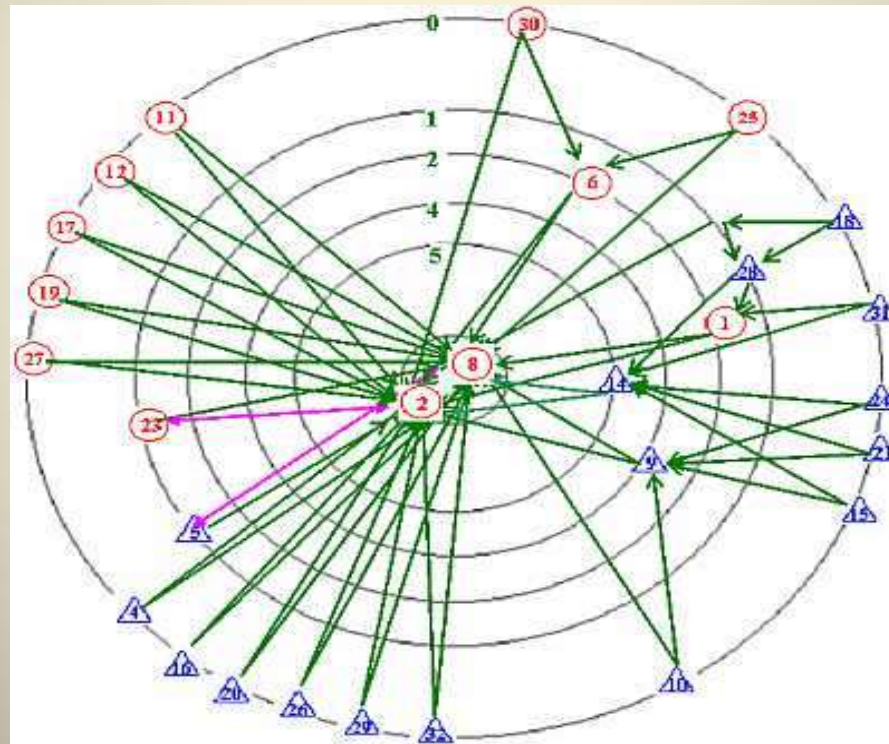
Prezentacja wyników

W przykładowych socjogramach stosuje się następujące oznaczenia:

- a) Dziewczyna (okrąg), chłopiec (trójkąt)
- b) Wybór jednostronny (zielona strzałka), wybór dwustronny (fioletowa)

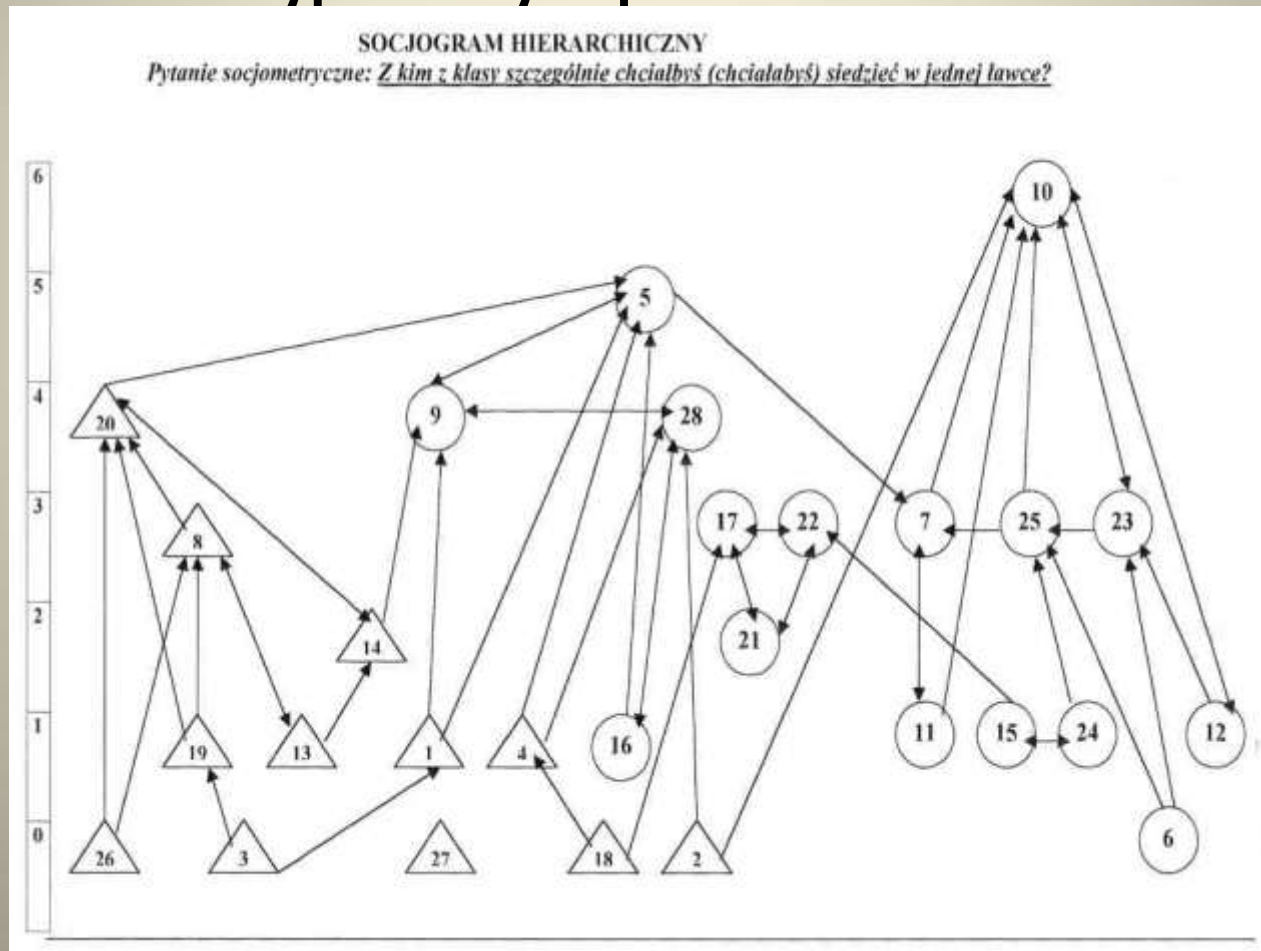
Kryterium: PRZYWÓDCA

"Kto z klasy Twoim zdaniem powinien być prawą ręką wychowawcy i kto jeszcze powinien pracować w samorządzie klasowym?"

Socjogram zwykły.

Jego zaletą jest to, że możemy wykonać go bez uprzedniego wykonania tabeli, rysujemy tylko znaczki, symbolizujące uczniów i łączące je strzałki. W trakcie odczytywania kartek wypełnionych przez uczniów.

Zalety

Kierunek i waga wyboru są bardzo czytelne

Wyraźnie widać rodzaje kontaktów między dziewczętami i chłopcami

Bez trudu można skoncentrować się na przeanalizowaniu powiązań i pozycji poszczególnych uczniów

Możliwe jest wykrycie podgrup lub paczek, osób popularnych tzw. gwiazd socjometrycznych i osób izolowanych. Gdy socjogram dopuszcza wybór osób spoza klasy, wtedy może wskazać osoby marginesowe, które lokowały swoje wybory poza klasą.

Nie należy informować uczniów o zebranych informacjach.